

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földmívelési Szövetség.)
Telefon: 155-62.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földmívelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4. félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1936.

XVII. évfolyam, 19. szám.

Május hó 10.

Vásároljon a szövetkezetektől a székesfőváros élelmiszerüzeme

Evek óta áll a nagy harc a főváros és a mezőgazdasági termelői érdek között. Ebben a harcban a mezőgazdaság részéről arról van szó, hogyan lehetne a magyar földmivelő kisgazdának a budapesti fogyasztópiacot a maga számára biztosítani anélkül, hogy terményei árának jelentékeny része a különböző csatornákon (vám, közvetítő) el ne folyjon. Az erőviszonyokat ismerve, mondani sem kell, hogy ebben a harcban mindezt a főváros van felül, ami azt jelenti, hogy nem sikerül megtalálni a kiegyenlítődést a sajátos városi érdek és a termelői érdek között. De jelenti azt is, hogy a magyar gazdaközönség úgy érzi, valahányszor az ország első fogyasztópiaca felé törekszik terményeivel, mintha

kel, illetve azok szervezeteivel lép összeköttetésbe. Hiszen külföldön ez mindenütt így van: a *közvetítőknek elsősorban a termelők szövetkezetei szállítanak* s így a *közvetítők egész láncolatának kikapcsolásával a termelői árat jelentősen magasabb színvonalon tudják tartani, anélkül, hogy a fogyasztóközönség károsodna.*
Sajnos, a mi Fővárosi Élelmiszerüzemünkön nem lehet elmondani, hogy ilyen összeköttetés tartana fenn értékesítési szövetkezetekkel. Bevásárlási tervszerűen és szervezetenként. A földnyében ugyan megbízottai lerándulnak egyes alföldi termelői piacokra, ahol baromfit és

tojást, stb. közvetlenül a gazdtól szereznek be, sőt a Nagyvásártelep mellett is tart nagy kirendeltséget, hogy közvetlenül a termelőtől vásárolhasson, mindez azonban édes kevés részét alkotja évi forgalmának. Állat- és gyümölcsöt, amely évente 70—80.000 métermázsra, a budapesti nyilvános vásárokon szerzi be. Zöldséget, gyümölcsöt, tojást, baromfit többnyire ösztönytársulatok utján a pesti piacokon vásárol. Egyedül vaját veszi szövetkezetektől, pedig az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központtól; ez azonban nem számottevő része a 13 millió pengőre és összesen 180.000 mázsa volumentre rugó évi forgalmá-

nak, amelyből például tojásra jutott 1935-ben 3952 métermázsra, baromfira 1058 métermázsra, tejre és lejtérmékére 33.962 métermázsra, zöldségre 57.459 métermázsra.

Itt volna már az ideje, hogy a mezőgazdasági kistermelők gazdasági szervezetei, a szövetkezetek, az egész vonalon kiépüljenek. Ezen a téren a gyakorlati intézkedések már régen megtörténtek, a mozgalom azonban nagyon vontatottan halad, aminek egyik oka az, hogy ezek a szervezetek még

a köztisztviselők részéről sem részesülnek a kellő pártolásban.

Hogyan várhatunk a szövetkezeti mozgalom megerősödését, amikor olyan közzvállalkozások, amilyen a Fővárosi Élelmiszerüzem is, szükségleteit tulajdonos részben bizományosok, vagy más közvetítők utján szerzi be, holott ezt a szövetkezeteken keresztül kényelmesebben és bizonyára előnyösebben is megtehetné.

egy idegen, vámfalal körülvett és mindenféle korlátozásokkal nehezen megközelíthetővé tett területre akarna bejutni.

Ez a harc ma még csak inkább a fővárosi szabad piacokért folyik, amelyek körüli megközelítési terhelés lehetősége korlátozottoktól mentes értékesítési terményeit. Van azonban ennek a kérdésnek másik oldala is, amely már inkább az ország távolabbi eső termelőit érinti. Mert nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a fővárosi piac nemcsak Pest-környékre, hanem az egész országra, amelynek gazdaközönsége más, jelentékeny fogyasztópiacok hiányában a legtávolabbi vidékekről is itt keres értékesítési lehetőséget.

Közudomásu, hogy a főváros nemcsak hatóság, hanem vállalkozó is. Többek között saját kezelésben tart egy jelentékeny méretű élelmiszerüzemet, melynek az a célja, hogy ár-szabályozó tevékenységet fejtson ki és ezzel megvédje a fogyasztóközönség érdekeit a magánkereskedelem esetleges árdrágáló törekvéseivel szemben. Ez a közüzem működése határozottan átlátszó is a fogyasztókra nézve, akik 1933-ban például 5.13 százelektől vásároltak olcsóbban a Fővárosi Élelmiszerüzem boltjaiban, mint a magánkereskedőknél s ezzel 293.000 pengő megtakarítást sikerült elérniük.

Fel kell azonban vetni a kérdést, hogy

ez a hatalmas üzem a fővárosi fogyasztói érdek ápolása mellett figyelemmel van-e bevásárlásainál arra, amivel a gazdának tartozik?

Közüzemről lévén szó, magától értetődőnek kell tartani, hogy beszerzéseit illetőleg közvetlenül a termelők-

Gazdasági népoktatást!

Az Országos Gazdasági Szakoktatási Tanács Darányi Kálmán földmívelésügyi miniszter elnöke alatt május hó 2-án nagyjelentőségű ülést tartott, amelynek keretében a gazdasági tomegoktatás intézményes megszervezésével foglalkozott.

Darányi Kálmán földmívelésügyi miniszter megnyitó beszédében utalt arra, hogy a hazai mezőgazdasági szakoktatás színvonal és szervezeti kiépítés tekintetében a nehéz esztendőben is lépést tudott tartani az időt követelményeivel. Amióta a tár-

ca élére került, három új téli gazdasági iskola létesült, az iskolaszéri háromhónapos téli gazdasági tanfolyamok száma megkétszereződött s ötszáz újabb gazdasági szakkönyvsorozat kiadásával is igyekezett a mezőgazdasági kultúra fejlődését előbbrevinni.

— Addig is, — folytatta a miniszter — amíg a mezőgazdasági ismeretterjesztés törvényes szabályozására mód nyílik, a legüröszebb és a legfontosabb teendő a tomegszakoktatás megoldása. Feltétlenül gon-

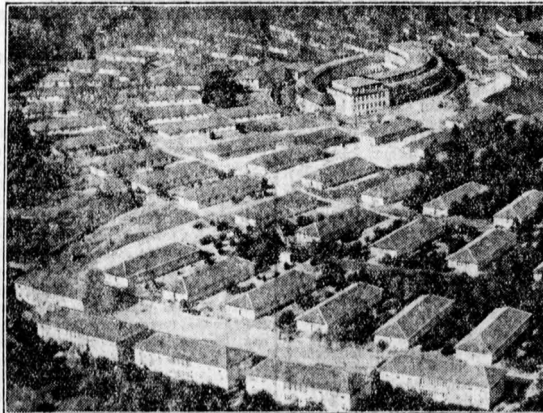
doskodni kell az agrárlakosság legnépesebb tomegeinek, a földmunkásoknak, a törpe- és kisbirtokosoknak, a söt a férfiak oktatásával együtt, a falusi és tanyai nép asszonyainak és leányainak megfelelő gazdasági oktatásáról. Minthogy az erre irányuló munka minden rendelkezésre álló erő gazdaságos kihasználását követeli meg, azt a vállalás- és közoktatásügyi miniszterrel a legteljesebb összhangban kívánja elvégezni. Hatalmi verengés nélkül mindkét tárca a saját területén, de egymást kölcsönösen támogatva kíván dolgozni a köz érdekében.

— A magyar gazdatársadalomtól — mondotta beszédének befejezéseként — azt kérem, hogy közismert gyakorlati érdekében, hivatásának szeretetével foglalkozzék a gazdasági tomegoktatás intézményes megoldásának most tárgyalásra kerülő, életbeigó kérdésével.

A miniszter beszéde után Józsa Béla miniszteri osztálytanácsos, az Országos Gazdasági Szakoktatási Tanács főelőadója, számolt be a tanács munkásságáról, majd Gulácsy Sándor mezőgazdasági szakiskolai főigazgató ismertette a mezőgazdasági tomegoktatás kérdését.

Az előadást beható vita követte, majd Mayer János, Czettler Jenő, Kluyen-Héderváry Károly gróf, Schaudl Károly, Szechenyi Viktor és még többek hozzászólása után az Országos Gazdasági Szakoktatási Tanács a következő határozatot hozta:

1. A gazdasági tomegoktatás alapjait már a népiskolában kell lerakni.
2. A falusi és tanyai gyermekek elemi iskolai oktatása mezőgazdasági

Elkészült az olimpiai falu

A nyáron kezdődő olimpiai játékok számára a németek egy teljes falut építettek, amelyben az ötvenegy résztvevő nemzet vezetői szállásolják el. A falu középpontjában látható félkör alakú épület a vezetőség számára készült.

vonatközlekedés épüljön fel. Ilyen irányú tanítást csak gazdaságilag szakképzést tanító végezhet.

3. Addig is, amíg a nyolcosztályú elemi iskola általános lesz, az ismételt oktatás a 15-ik évtől a 17. évig kiterjesztések oly módon, hogy az utolsó két évben a tanítás csak a téli félévben legyen.

4. A gazdasági irányú továbbképző iskolákban és önálló gazdasági népiskolákban biztosítások a földmivélségi minisztérium szakszerű irányítása.

5. Az önálló gazdasági népiskolák szaktanítóinak képzésére a gazdasági szakintézközpontosítást mielőbb állítassák fel.

6. A téli gazdasági iskolák oly számban állítassanak fel, hogy az ország minden járásában legyen egy.

7. Mind a gazdasági szakoktatási intézmények, mind a tanítóképző-intézetekhez beosztandó gazdasági szaktanítók intézményeinek a feltöltés, birtokba lévő gazdálkodásig állandó tanácsadó szolgálattal állítassanak.

8. Az országban abban a részében, ahol rendszeres tanácsadás ellátására alkalmas gazdasági szakoktatási intézmény működéséről még nincs, az említett cél elérésére megfelelő számú háromhónapos téli gazdasági tanfolyam rendezendő.

BELPOLITIKA

A képviselőház

A képviselőház április 30-iki ülésén megkezdte az egyes közmunkák fedezetéről szóló, ugynevezett beruházási törvényjavaslat tárgyalását. Zsinády Ferenc előadói beszéde után megindult vitában résztvevők valamennyien helyeselték a javaslatot. A május elsejei ülésen Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter a felszólalásokra válaszul örömmel állapította meg, hogy a javaslatot pártkülönbség nélkül csaknem mindenki helyesli; kifejtette ezután, hogy a beruházások túlnyomó része agrárcélokra szolgál, így például 5 millió pengő fordítanak az Alföld csatornázására és öntözés műveire. 27 millió pengő megosztását kéri a javaslat, de voltaképpen az állam az idei költségvetésében 210—215 milliót fordít beruházásokra, aminek hozzájárul a törvényhatóságok által utépítésre szánt 120 millió. Az általános helyeslést fogadott beszéd után a Ház a javaslatot úgy általánosságban mint pedig részleteiben elfogadta.

Május hó 5-én kezdődött meg a költségvetési törvényjavaslat általános vitája. A Ház ülése igen népes volt. Zsinády Ferenc főelőadó beszédét élénk figyelemmel hallgatták pártkülönbség nélkül. A vita során Bud János volt pénzügyminiszter arra mutatott rá, hogy a költségvetés mennyire tekintetbe veszi az ország lakóinak fizetőképességét. Huszár Mihály (kiszertényipárti) a növekedési és gyermekműködési adó bevezetését sürgette. Ujfalussy Gábor több körhátat kér főleg az Alföld részére. Éber Antal a pénzügyminiszter eredményes munkáját emelte ki. Rütz Kálmán a mult bűneit ostromozta, közben Peyer Károly szociáldemokrata szónok személyeskedő beszéde miatt parázs botrány keletkezett.

A képviselőház május 6-án folytatta a költségvetési vitát. Az ülés elején mindenekelőtt tisztázták a kezdő ülés hangos jeleneteiből származó elintézendő kérdéseket, majd Farkas Elemér, Gratz Gusztáv, Shvoy Kálmán, Riesz Ádám méltatták a költségvetés és általánosságban meg is szavazták. Boross Endre beszédében a szeszkerés rendezésére, a kisebb bányák és az alföldi mezőgazdasági vidékek munkásainak nehéz helyzetére hívta fel a kormány figyelmét. Csóor Lajos pedig a gazdálkodók mielőbbi folyósítását kérte. Ezután áttért az interpellációkra.

Felsőház

A felsőház szerdai ülésén megkezdte a teleptési törvényjavaslat vitáját. Az ülés legnagyobb részét gróf Károlyi Gyula volt miniszterelnök beszéde tölthette ki, aki a javaslat mellett szövegezte fel, megállapította, hogy az a tényleges szükségletet alkalmaszodik és a mai gazdasági helyzetnek megfelelő.

A 33-as bizottság ülése

Nagyjelentőségű ügyek megvitatása véget tartott ülés május elsején a 33-as országos bizottság, amely tudvalevően törvényerejű határozatot hoz. A bizottság előbb a társadalombiztosítás reformjával foglalkozott. Így a jövőben a háziipari foglalkozó azon földmives munkásokat, akik az év nagyob részben földműveléssel foglalkoznak, nem kell az OTI-ba beírni, viszont a kereskedelemben szerződéses gyakorlatként alkalmazott családtagokat igen. A tehességek, gyermekgyógyi, szoptatási segélyek fizetésére előnyösebb időpontok lesznek. A katonai szolgálatot teljesítő OTI-tagok családját segíyezni fogják. A rendeltetvéstől eltekintve igen sokan szóltak hozzá. Így a többek közt Telesky János azt kérte, hogy az OTI-vagyon egységesítést helyezze el a mezőgazdaságban, ne

vezetesen adjanak abból mezőgazdasági munkás-lakóházak építésére kölcsönöket. Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter helyeslően vette tudomásul ezt a kívánást, egyben bejelentette, hogy a 70 milliót kitevő OTI bizottsági díjhátralékokból mintegy 20 milliót, amit a kiaparusok nem bírnak megfizetni, elengednek.

A bizottság ezután az egyszobás lakások adómentességének kérdésével foglalkozott. Temesváry Imre előadó szerint kis- és nagyközégekben 494.000 városokban pedig mintegy 104.000 lakóház mentesülüllyformán az adótehertől a jövőben. A felszólalók egytől-egyik helyeselték a rendeletet. Schandl Károly dr. beszédében rámutatott arra, hogy ezzel a rendelettel végre a kisemberek is bevonultak a megértő adópolitikába. A bizottság mind a két rendelettel egyhangúlag elfogadta, azzal, hogy a házádómentesség már a jövő év január 1-től érvényben lesz.

Az iparügyi miniszter kitérítése

A kormányzó Bornemisza Géza iparügyi miniszternek a hazának kiválkozó odaadással és fáradhatatlan ügybuzgalommal tett értékes szolgálatai elismerésül az I. osztályú magyar érdemrendet adományozta.

A pénzügyminiszter Genfben

Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter május 2-án Genfben utazott a Népszövetségi Tanács pénzügyi bizottságának ülésére. Tavollettében Hóman Bálint vallás- és közoktatásiügyi miniszter helyettesi.

Gazdasági helyzetünk

A Népszövetség megvilágításában

Royal Tyler, a Népszövetség magyarországi pénzügyi megbizottja, most tette közzé az 1936. évi első negyedéről szóló jelentését, amelyben beszámol Magyarország gazdasági helyzetéről. Megállapítja, hogy a költségvetési év háromnegyedében az állami bevételek 4,8 százalékkal voltak magasabbak, mint az előző évben, így az egyenleg jobb a tavalyinál. Az államnak tehát nem kellett kölcsönt felvennie. A külkereskedelmi forgalom 12 százalékkal javult. Az ipari termelés növekedésben van, különösen a vas- és gépipárnál mutatkozik javulás. Ismerteti a jelentés a mezőgazdasági segítetésre vonatkozó intézkedéseket és az új költségvetést. Megemlékszik az adóhátralékok és a belföldi hosszulejárata, valamint külföldi függő adósságok csökkenéséről, az idegenforgalom emelkedéséről és a gazdasági vonatkozású törvényjavaslatokról.

Olaszország teljes győzelmével véget ért az afrikai háború

Olaszország örömmámorban ünnepel

A hét hónapig tartó olasz-abesszini háború véget ért, még pedig úgy, ahogyan azt a háború megkezdése óta állandóan jósoltuk: az olaszok győzelmével. A népus hadserege képtelen volt ellenállni az olaszok kitűnően felszerelt és a modern technika minden vívmányával ellátott csapatainak, az olaszok feltartóztatatlannal vonultak előre és néhány nappal ezelőtt bekövetkezett az elmaradhatatlan vég:

Haile Selassie abesszini császár feladta a reménytelen küzdelmet és elmenekült országából.

A népus az abesszini hadsereg összeomlása után már a saját serege előtt sem volt biztonságban, lázadók, elégedetlenek fegyvertek mindenütt az életét, éppen ezért családjával és kíséretével együtt külön vonaton a francia fennhatóság alatt álló Dzambutiba menekült. Itt a francia kormányzó előtt a nemzetközi jog értelmében ígérgette, hogy azonnal semlegesíti a seregét, hogy az angol kormány által rendelkezésére bocsátott hadihajóra szállt. A hadihajó először Palesztinába viszi a népuszt, majd onnan Londonba utazik és valószínűleg állandóan ott fog tartózkodni, de az elterjedt hírek szerint a Népszövetség ülésére Genfben utazik, hogy személyesen vegyen részt Abessziniá ügyének népszövetségi tárgyalásán.

Badoglio tábornagy május hó 5-én vonult be Addis Abebéba, az abesszini fővárosba

és oman táviratilag jelentette be Mussolininak a háború befejezését. Olaszország lakossága természetesen örömmámorban uszik. Mussolini nagy beszédében jelentette be az abesszini háború befejezését, hangsúlyozta, hogy Abessziniá, mint állam megszűnt, mert a népus elmenekülése után felelős kormányzat, vagy hatóság nem maradt az országban. Ép-

pen ezért nincs is szükség béketárgyalásra.

Olaszország elfoglalta az országot és Olaszország vállalja a feladatot, hogy ezt a területet pacifikálja, megszervezi és az európai kultúra részére meghódítja.

Mussolini álláspontja szerint a Népszövetség ezután egyebet nem tehet, mint, hogy törli Abessziniát a tagállamok sorából.

Angliában kinos meglepetést keltett az olasz győzelem. Mértékadó politikai körökben az angol kormány politikai kudarcának és Népszövetség tekintélye csorbulásának tekintik ezt a tényt, amely azt bizonyítja, hogy minden szankció, minden népszövetségi tárgyalás ellenére is lehet-

séges volt egyik tagállamnak egy másik tagállammal szemben háborút vezetnie és a felmerült vitás kérdést minden tárgyalás ellenére a fegyveres erejével eldöntenie. Az angol előszóban erősen támadták a kormány külpolitikáját. Ezen lőrd külügyminiszter a május 11-én összehívuló népszövetségi tanácskozásra bízta az abesszini kérdés végleges eldöntését és szabad kezét kért a maga részéről az angol parlamentől, hogy ezen a tanácsülésen miképpen képviselje Anglia álláspontját. A tényekkel szemben azonban a Népszövetség sem foglalhat állást. Az abesszini háború befejeződött és valószínű, hogy a legközelebbi népszövetségi tanácskozás elegendő megoldást fog találni arra, hogy Olaszország és Anglia között a még fennálló ellentéteket elsimítsa.

Olaszországba induló gazdajainkhoz!

Füki! Budapestig 33 százalékos kedvezményes jegyet kaptok. Budapestre már a Szövetség költségén utaztok. A Pesti szöveg jegyeket kelő időben kioldjuk. Részletes utasítás az utra vonatkozólag 9-én már keztezelen lesz.

Hricz István: Utlevéleket visszaküldöm, hogy irassad bele „agriculteur”. Ugyanez a szó Makoldi Viktorral. — Ifj. Fehér Elek: Budapestre! Indulunk. A dunántulak, akik a kanizsai vonal környékén laknak, külön utasítást kapnak, hogy feljárnak-e Pestre, vagy Nagykanizsán csatlakozzanak hozzánk. Ha Budapestre fel akarnak jönni, akkor ezt az utat sajátjukból kell fedezni; 38 százalékos kedvezményes utalványt adhatunk mindenkinek. — Harmath Péter: Szombathelyre mi is írunk. A tesztvelettel felülvő ur Marcaliból sírresse meg az utlevél kiadását. Utlevél nélkül nem utazhatsz. Kérjed meg a Főszolgabíró urat is,

hogy telefonon intézkedjen. Indulás május 20-ika után. — Ifj. Kovács Géza: Utlevélet megkaptok. Értesítos megy. — Lévy János: Kivánságodt gyökzemen a lehetőségek közt teljesíteni. Indulás időről fentebb. Utlevélet megkaptok. — Minőségjótatokat átvésztol atyai jóakarótok.

Szekeres László dr.

A francia választások

A franciaországi választások május 3-án megtartott második menete komoly meglepetést okozott, amennyiben a szocialista és kommunista pártok jelentékeny megerősödést hozta. A szocialisták és kommunisták az eddigi 376 mandátum helyett 407 mandátummal veszték részt az új parlamentben. Sarraut kormányának természetesen ezek után le kell majd mondania és előrelátólag Leon Blum-ot, az ismert szocialista politikus bízta majd meg a köztársaság élénke a kormányalakításával.

Nem fizet házadót az egyszoba-konyhás házban lakó napszámos

A rendelet visszamenőleg január elsejével lépett hatályba

A hivatalos lap május 3-iki száma közli a magyar kormányának 2700—M. E. számú rendeletét, amely egyes lakóházaknak állandó házadómentességben való részesítéséről intézkedik. A rendelet értelmében

állandóan mentesek a házadó alól az egy szobából és legfeljebb még mellékhelyiségekkel álló lakóházak,

ha az épület tulajdonosa vagy használója, valamint a vele közös ház-

tartásban élő családtagjai kizárólag vagy tulnyomó részben *biztonságos napszámból élnek*. A napszámmal egy tekintet alá esik a *hadirokkantak és más hadigondozottak részére engedélyezett járadék vagy járadéksegély, továbbá a közsegély*. A mentesség kiterjed a házadó pótlékaira is, tehát a házadó után kivetett *nyúlósos be- tegyápolási és gyermekpótló, közsegély, vármegyei pótlóokra; rokkant-ellátási és utadári; valamint a rendkívüli házadóptélekre.*

A rendelet visszamenőleg 1936 január elseji hatállyal lép életbe.

A *Vasárnap* március 8-iki és március 15-iki számában erőteljes hang- cikkekben sürgettük az egyszoba-konyhás lakásoknak a házadó alól való mentesítését. Most, hogy az erre vonatkozó kormányrendelet megjelent, legyen szabad olvasniuk szíves figyelmébe ajánlani közérdekű akciónk sikerét

Tudod mit? Együnk Fruttit!

Stüfmer
gyártmány

Május 20-ig kérhető a védett birtokok teherhatárának helyesbitése

A védett birtokok állami felügyelő hatósága felhívja a védett birtokok és hitelezők figyelmét arra, hogy a védett birtokok teherhatárának, vagyis a *kataszteri tiszta jövedelem nyújtásának helyesbitésére, nevezetesen leszállításra, vagy felemelésre irányuló kérelmeket legkésőbb május 20-ig kell bejelenteni az adóhivataloknál.*

Általában minden adóhivatali székelyen működik egy-egy ugynevezett helyi bizottság, amely az eljárásra vonatkozóan minden felvilágosítást megad. Az érdekeltek helyesen te- szik, ha még a kérvény beadása előtt tájékoztatást kérnek a helyi bizott- ságtól.

Mikor kell a mezőgazdasági munkások fuvarát adni?

A gazdához való költözésnél a fu- vart még megállapodás hiányában a *fel fogadó gazda szolgáltatja*. A föld- járandóság természetnek betakarításá- hoz, a gabonajárandóság malomba szállításához a *gazda köteles igát adni*. A terméshez szükséges fuvart a *gazda szolgáltatja*. A gazda hibá- jából történt felmondásnélküli távo- zás esetében a legközelebbi községig a *gazda köteles a fuvart adni*. Kivé- téve, ha a cseléd máshová elszegő- dött.

A korai burgonya jelentős része elfagyott

A Növénytermelési Hivatal közli, hogy a főbb korai ubjurgonyát ter- melő helyeken, *Ordas* környékén, *Apátfalva* környékén és *Szeged* környékén az előcsíráztatott burgonyák április 20-án, 23-án és 27-én nagy- részben elfagytak, mindössze néhány veredtebb helyen, főleg kertekben maradt ép a burgonya szára és le- vélzete. Az elfagyás következtében a tövek csak most indulnak ismét kis- sért beteges színű fejlődésnek, min- denütt kiadósabb meleg esőt kíván- nak. A kár elég tekintélyes, mert az idén mindenütt korán, február vé- gén, március elején kiültették az elő- csíráztatott gumókat s így a fagy már eléggé fejlett állapotban érte a növényzetet. *Korai ubjurgonya ezek szerint május második felében csak kevés fog a budapesti piacra kerülni*. Az elfagyott tövek, ha kedvező időt kapnak, akkor is csak június elejére hozhatnak legfeljebb fejtelmezt.

Egyéb növényekben a fagy nem tett kárt. A buzák igen szépen álla- nak,

Elutaztak a magyar gazdajfjak Németországba

A *"Falu" Magyar Gazda és Föld- mives Szövetség* magyar-német gazdajfjúsági csereakciójának *magyar részvétel* május 5-én este indultak *utának Teolgyes* István dr. ügyvezető igazgató vezetésével hatónapos németországi tanulmányútra, hogy az úttan más megszerzett tudásukat új tapasztalatokkal gyarapítsák.

A *tizenegyedik magyar-német gazdajfjúsági csereakció* magyar tag- jai szülőik és hozzátartozóik kíséretében délelőtt 11 órakor gyülekeztek a *Falu-Gazdaszövetség* üléstermében, ahol *Teolgyes* István dr. gyakorlati utmutatókkal látta el a résztvevő- ket, majd *Mayer* János ny. minisz- ter a Szövetség elnöke és *Torday*

László gazdasági tanácsos, a földmi- velésügyi miniszter képviselője, mon- dott szíveshangon búcsuzatót a távozó gazdajfjakhoz. Beszédjükben hangzottak azt is, hogy a hatóna- pos németországi tartózkodás nem a szórakozás, hanem a komoly, ön- tudás és fejelemzett szellemi és gy- akorlati tanulás idejét képezi, amely- nek eredményét az ifjaknak hazaré- kézésük után úttan, a magyar fal- vak körében kell hasznosítani. Be- szédjük végén mindketten Isten ál- dásánál kérték a csereakció részve- vőire.

A búcsuzatón *Plósz* István ország- gyűlési képviselő is megjelent.

nagyhatású beszédet és ebben ki- emelte, hogy *már most gondolni kell a megfelelő buzáruk biztosítására és az exportfeleletek elhelyezésére*. A *Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Ka- mara* területen nagy jelentősége van a baromfi-tenyésztésnek; a magyar parlagi baromfi legnagyobb piacát Németországban lehet megtalálni. A mezőgazdasági munkáskérdés a nem- zet fönnmaradásának egyik legfonto- sabb problémája; követelni kell, hogy az *olcsó cukrot ne szessze dolgozók föl, hanem abból a magyar munká- gyerekek csontjait növekedjenek és erősödjenek*. A szövetkezeti értékesi- tés felé további lépéseket kell tenni. Az adózással kapcsolatosan kíván- ta, hogy *ne a vagyon, hanem a jövedelm adóztassák és pedig elsősorban a konjunktúrális és nyárközélektől kezdő jövedelmeket*. A kormány is elismeri már a kamarák szakoktatási tevékenységének fontosságát és azt anyagilag is támogatni fogja. Meg- emlíkezett az iránvittat termelésről és végül nyomatékosan kívánja, hogy a mezőgazdaság ne csak valutatér- melő szerve legyen az országnak, ha- nem minden tekintetben *nyerje el az állam életében jogerős vezető szere- pelt*. A mindvégig nagy érdeklődéssel kísért gyűlés *Szentjóbby-Staub* Elemér elnök zárószavaival ért véget.

Tüdőszanatóriumot létesít Békésszentandrás

A közel hétezer lelket számláló *Békésszentandrás* község szociális ér- zékű főjegyzője, *Sinka* Ferenc a ve- zető községi orvos, *Szerényi* Iván dr. előterjesztésére a már meglévő Tüdő- gondozó épületei mellett *öt holdnyi fás területet szavatoltat meg épít- telni tüdőszanatórium céljaira a re- gényes fekvésű, ózonsúv, pormentes kőrisparti községi tulajdonból*. Az eddigi alapépítményre ötven ágyat befogadó emeleti részt építenének, napozóval, hogy a tervezett szanató- rium megvalósuljon. Eddig a szükség- gek kiszűléket megszerzte már *Szerényi* dr. Az OTI megérte leg- messzebbmenő támogatását. 20—25.000 P meg kellene az építkezéshez.

Az OKH május 26-án tartja évi közgyűlését

Az Országos Központi Hitelszövet- kezet kongresszusi választmánya a minap tartotta ülését, amelyen töb- bek között *Analab* István dr. igazgás- ügyi államtitkár is résztvett, mint a választmány tagja. *Boóthy* László dr. elnöki megnyitóját után *Schandl* Károly dr., az OKH alelnök-vezérigaz- gatója tájékoztatta a kongresszusi választmányt a hitelszövetkezetek múlt évi munkásságáról. Rámutatott arra, hogy a hitelszövetkezetek az el- múlt évben is *többmillió pengő új hit- tel folyósítottak a gazdák részére*, olyan időben, amikor más hitelezők részéről a kölcsönök kihelyezése ugy- szólván teljesen megszűnt. *Ugyanezek nagy áldozatokat hoztak a hitelsz-övetkezetek a gazdákhoz-védelmi ren- deletekkel kapcsolatban is*. Végül szóváltette, hogy ezidőszentri a hitel- szövetkezetek a közel 40 éves eddigi gyakorlat ellenére *nem folytathatják tagjaink részére a teleklényítet beada- nyok elkészítést, holott ezt a munk- ták a szövetkezetek évtizedeken át a legalacsonyabb díjazás mellett végezték* s e tevékenységük nagy előnyt jelentett a falusi kisemberekre.

Ezután *Antal* István dr. igazságügyi államtitkár szólalt fel, aki biztosította a választmányt, hogy az igazságügy- miniszter a legnagyobb jóindulattal kezeli a hitelszövetkezetek immár 30 éves gyakorlatának kérdését a telek- kényi beadványokat illetően és an- nak a reménynek adott kifejezést, hogy ezt a kérdést sikerüljön fog a különböző érdekek összegyztetésé- vel megnyugtató módon megoldani. Felhívta a figyelmet a szövetkezeti jogszabályok küszöbön álló reform- jára, majd hangsúlyozta, hogy az il- letékes kormányzati tényezők igen nagyra értékelik és mindenkör a leg- nagyobb figyelemben részesítik az OKH és a kötelekbe tartozó hitel-

szövetkezeti hálózat közérdekű min- kasságát.

A kongresszusi választmány végül elhatározta, hogy az OKH évi rendes közgyűlést és hitelszövetkezeti kongresszusát május 26-án tartja meg. A kongresszuson *Nagy* Emil dr. mond emlékbeszédet *Korányi* Frigyes bárórról, *Schandl* Károly dr. pedig A hitelszövetkezetek az új gazdasági életben címen tart előadást.

Velető szerepet a mezőgazdaságnak

A *Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara* most tartotta közgyűlését Kécskeméten. *Szentjóbby-Staub* Ele- mér elnöki megnyitójában a mező- gazdaság és különösen az Alföld idő- szeru problémáit ismertette. *Mir- bach* Antal báró, az Alsóduánúti Mezőgazdasági Kamara nemrég meg- választott elnöke, a társakmarák öz- szefogásának szükségességét hang- zozta. Több felszólalás után vitéz *Mecseré* András, az Országos Mező- gazdasági Kamara elnöke mondott

Világmarka

Svájci precíziós golyós és görgős csapágák minden méretben és kivételben:

Csészlógépekhez
Traktorokhoz
Malmokhoz
Autókhöz
Közlóművekhez

Golyóscsapágák gyári javítása garanciával
"FERRINOVA" Budapest, VI., Jókai-utca 25

Megalakult a „Magyar Agrárújságírók és Írók Országos Egyesülete“

Május hó 5-én, kedden délelőtt tartotta meg a Magyar Agrárújságírók és Írók Országos Egyesülete alakuló közgyűlését Budapesten, a Szőlősgazdák Országos Egyesülete tanácskozó termében, az agrárírók társadalmának élénk érdeklődése mellett. Az alakuló közgyűlést Vantós Gyula dr. nyitotta meg és rámutatott azokra a fontos érdekekre, amelyek védelme szükségesé teszi, hogy az agrártól munkái alapszabályokkal működő egyesületbe tömörüljenek. Az alapszabályok felolvasása és elfogadása után megejtették a választásokat. Az új egyesület elnöke Baross Endre dr. orsz. képviselő; alelnöke a napilapok részéről Vantós Gyula dr. m. kir. gazdasági főtanácsos (Budapesti Hirnapl), a szaklapok részéről Rothmeier Imre m. kir. gazdasági főtanácsos (Közlekedés) választották meg. Főtitkár lett Major Emil (Vasárnap), helyettes főtitkár Hezsedik István (Függetlenség). Péntektárs: Fáber György (Gazdaság); elnök: Szilágyi László dr. (Magyar Szövetkezés). A

választmány tagjai lettek: Balogh Henrik (Az Est), Natter-Nád Miksa (Nemzeti Újság), Kovrig János (Új Magyarország), Serényi Gusztáv (Magyarország), Csóor Lajos országgyűlési képviselő (Igazság), Halács Ágoston (Mezőgazdasági Közöny), Kerekes Lajos dr. (Növényvédelem), Reizmann Zoltán dr. (Borászati Lapok), Zoltán Gyula (Hanga) és Winkler János (Baromfienyésztők Lapja); a szakírók részéről pedig: Glaser Géza, Kerek Mihály dr., Malcomes Albert báró, Múze Géza, Rátkay R. Kálmán és Szekeres László dr.

A választások megejtése után Baross Endre dr. elnök rövid programot adott, majd pedig javaslatára az alakuló közgyűlés távirátalag üdvözölte Gömbös Gyula miniszterelnököt, Darányi Kálmán földmivelségi minisztert, Marschall Ferenc dr. földmivelségi államtitkárt és Miksey Ödön miniszteri osztályfőnököt; a miniszterelnökségi osztály vezetőjét. Az új egyesület hivatalos helyisége: Budapest, V., Báthory-u. 24.; telefon 155-62.

temi klinikák közelsége miatt is. Különben is érthetetlen, hogy fordított viszonylatban Debreceen-Baromfivásártérnek adnak gócponti jegyet Zelemérre, de innen oda nem.

Mindezek felsorolása után börtörlomb ismét kérni a tek. Üzletvezetőseget, hogy kérésünket mind a magunk, mind az Államvasutak érdekében teljesíteni kegyeskedjék."

Erre a kérésre a MÁV debreceni Üzletvezetősege 1936 március hó 26-án 3357/936. III. szám alatt a következő végzést hozta:

„Mérseklét áru (gócponti) menetlérti jegyek engedélyezése iránti hozzáink intézett beadványára értesítjük, hogy

az abban megjelölt viszonylatokra a mérseklét menettéri jegyek kiadása szabályaink értelmében nem engedélyezhető."

Közreadtuk a Vasárnap-ban a bodai szegénység ügyét azzal a gondolattal, hogy a nemzetvédelem első pontja: erősíteni a legyengült adóalanyt, keresetképesé tenni és elősegíteni, hogy munkakalkakhoz jusson. Azért írtuk meg, mert hisszük, hogy a debreceni MÁV, ha újra átvisszálja ezt az esetet, akkor nem ragaszkodik aholt betűhöz, amely az élet ellensége

Az osztrák posta külön bélyeget adott ki az „anyák napjára“.

és nem kényszeríti a paragrafus erejével ezt a nagy embertömeget a sinekenti gyaloglásra, hanem felülte a kérés teljesítésével a vasutára, amely a közért van és jól jár a falu, de jól jár a MÁV is. Az azt tartjuk, nincsen olyan lakat, melynek ne lenne nyitja. De azt is, hogy a MÁV-nak nem az a célja, hogy a vonatok üresen járjanak, hanem az, hogy azok nepek legyenek. Ez pedig nemcsak a bodaiak, hanem a nemzet érdeke is.

Szekeres László

Az élet a fontos, nem a szabály!

Azt szokták mondani: a paragrafus legnagyobb ellensége az élet. Ez volna rendjén. Sokszor azonban a rideg szabály legyőzi a mindennapi életet, ahelyett, hogy hozzásimulva igyekezne elviselehetővé tenni a falusi nyomorúságot.

Sokszor megirtuk a Vasárnap-ban, hogy nem elégésége csak üres, gyönyörző szölamokk tartani a népet, sokszor leszögezzük, hogy a folytonos jagratás és annak hangzatoslása, hogy egyiten kell a falu népén, mind falra-hányt borsó, vizre épített ház, ha a valóságban mégsem börténik segítség.

Soha annyit nem beszéltünk a falu megsegítéséről, megmentéséről, a falu bajairól, mint manapság. A valóságban pedig az történik, hogy ebből a falumegszállás lesz, melynek levét az a becsületes, szorgalmas nép issza meg legtöbbször. Ne csodálkozzanak aztán az aszfalt-falumentők, hogy a falusiak idegenül fogadják őket és mindazt, ami tőlük jön.

De szolgáljon mentéségre népünknek, hogy nem ok nélkül idegenkedik és fél a nadrágos embertől. Ma, amikor nagy szeretettel kellene a falu népet elcséleségében felkarolni és a 'bóna alá nyulni, - akkor, legtöbbször ragaszkodva a lelketlen betű-paragrafusokhoz, elutasítjuk olyan kérését is, amely a nép számára egy kis levegőt, könnyebbéget jelentene.

A hódmezővásárhelyi m. kir. mezőgazdasági szakiskola

folyó évi október hó 1-én kezdődő kéteves tanfolyamára pályázatot hirdet. Az iskola célja: *gyakad és bérlek fiatalnak, valamint uradalnak részére általános képzést.* Ezenkívül az iskola sikeres elvégzése kis-lejzoprosi územek vezetésére is képes.

Egy évre tartandó összes dijak 200 P. mellyért a tanuló az iskola tanuló-otthonában teljes ellátást is kap. Az összeg több részletben is fizethető. Sokgyermekes családok számára az szegényorsu szülők felvételük részére felidjaz és igen kedvezményes helyek is vannak. Gyermekét 17-ik életévüket betöltött, legalább négy elemi osztályt végzett ifjak. Ezenelyle, vagy írásbeli megkeresésre, bárkinék szivesen nyujt felvidgostást az igazgatóságn.

Az alábbiakban fenti megállapításunk igazolására leközlöljük minden megjegyzés nélkül a Hajduböszörmény-bodai Faluszövetség kérését, melyet a MÁV debreceni üzletvezetőseghöz intézett:

„Alulírott — így kezdődik a kérés — mint a Faluszövetség Hajduböszörmény-bodai fiókjának elnöke, lagjainknak, valamint a Boda-hegycsözegben és környékére utazók névében tisztelettel kérem a tek. Üzletvezetőseget, hogy alább felsorolt és megindokolt kérésünket, mind a magunk, mind az államvasutak jól felgoyott érdekében teljesíteni kegyeskedjék. Tiszteletteljes kérésünk a következő: kegyeskedjék intézkedni, hogy az ugynevezett gócponti menetlérti jegyet a Debreceen-tiszai közvonalon lévő Zelemér megállóhelyen, a mátr megállóközön kívüli a következő viszonylatokban is kaphassuk: 1. Zelemér—Debreceen-Baromfivásártér; 2. Zelemér—Hajduböszörmény; 3. Hajduböszörmény—Zelemér.

Tiszteletteljes kérésünk megindoklására hátkördomok felhívni a tek. Üzletvezetőseget figyelmét arra, hogy a Zelemér megállóhely körzétébe tartozik a Hajduböszörmény határában lévő Boda-Szölökskert körülbelül 500 lakossal, iskolával és körorvossal, azoknivil a környező tanyák, erdők még körülbelül 300 lakossal. Ezen nyolcszáz léleknyi állandó lakosnak mindenféle közgazgatási, bírósági ügyekben, valamint heti-és napi-piacokra Hajduböszörménybe, mint az anyavárosba, kell bejárni.

A most érvényben lévő 80 filléres oda-vissza menetjegy miatt 90 százaléklaban gyalog járnak be.

De ugyancsak igen sokan gyalog jönnek ki Hajduböszörményből az itt lévő Boda és Lorántffy nevű hegycsözegbeke szőlőmunka, nyáron egész télen az erdőkben favágás vagy árvelt, nagyobb tömegeket mozgató farverések miatt. Egészen bizonyos, hogy a kedvezményes jegy e tömegeknek jelentős részt a vasutakhoz vonozná, ami az Államvasutakra sem lehet közönbös. Ugyancsak fontos lenne a jegy Zelemér—Debreceen-Baromfivásártér viszonylatban, mert igen sokan igénybe vennék azt is, az olcsóbbán, továbbá a Baromfivásártér, valamint a Horthy-körház és egye-

Aki a szüleit keresi és már 280 kilométert gyalogolt...

Megható esemény játszódtott le a közelmúltban a gyöngyösi rendőrség ügyeletén. Holtrafáradt, sápadtáru iparosember állított a szolgálatot teljesítő rendőrszövetselő elő e előáda, hogy Kocsis Ferenc Józsefnek hívják, hódmezővásárhelyi iparos. Apátlan-nyátlan árvaeknt nőtt fel. A szüleit sohasem ismerte. Könyvek között kérte a rendőrséget, segítsenek megkeresni apját és anyját.

— Sok viszontagságon mentem keresztül, — csuklott el a szerencsétlen ember szava — most is munkánélkül állok, feleségem és két gyermekem van odahaza Hódmezővásárhelyen. 280 kilométert gyalogoltam, hogy eljuszak Gyöngyösre, mert keresztlevelem szerint apám itt született. Tudni szeretném végre 33 éves koromban, hogy élnek-e, vagy meghaltak szüleim?

Az emberséges rendőrök meghatottan hallgatták a nem minden-napi kérelem előadását s azonnal a legszélesebbkörű nyomozást folytatták le. Hamarosan megállapították, hogy édesapját is Kocsis Józsefnek hívták, Gyöngyöson született 1880-ban, onnan Pécsre került s ott az állami vincelér-iskola felügyelője lett. Kétszer nősült meg és a tolnavárme-

gyei Pincehely községből Kinoli Mária nevű leányt vette feleségül. A kis Kocsis fiu már Pécssett született. Hároméves koráig volt szüleinek házában. Ekkor szülei a pécsi menhelyben helyezték el. Onnan került az aradmegyei Borosjenőre, ahol nevelőszüleitől mindig azt hallotta, hogy apátlan-nyátlan árvaifia. Itt élt 1924-ig, akkor a román hadsereg beborozták, de megskokolt s azóta Hódmezővásárhelyen él.

Kocsis Ferenc József szomoruan vette tudomásul, hogy hiába gyalogolt 280 kilométert, a szüleit nem sikerült felfedeznie. Kijelentette, hogy nem nyugszik addig, amíg rájuk nem akad.

A szerencsétlen embernek a gyöngyösi rendőrség kényszerutlevélet adott. Azzal utazott el Pincehelyre, az édesanyja szülőfalujába, ahol talán megleti azt a nyomot, amely szüleihez vezet...

S ki tudja, a szülői szeretet után való órok vágódásnak ez a megható példája nem a másik boldog végződésének aranyos fényében zárul-e, vagy a kegyetlen sors sötét szárnyának suhogása kísérni ezen az utján ki Kocsis Ferenc Józsefet?

Biztosítson magának nyugdíjat a földmives!

Az a földmives, aki öregségére, vagy szerencsétlenség esetére jövőjéről kevés költséggel tisztességesen gondoskodni akar: lépjen be az Országos Gazdasági Munkáépítész nyugdíj csoportjába.

A nyugdíjcsoportba beléphet mindenki, aki 14 évesnél idősebb és főkeresete a gazdasági munka. Beléphet tehát minden földmives; gazdember, gazdasági munkás és gazdasági cseléd; férfi és nő egyaránt.

A nyugdíjcsoportbeli tag a felvételről 40 fillért fizet, azontul pedig a tagsági díj fejében félévenként előre 3 pengő, vagyis évenként 6 pengőt.

Aki be akar lépni, annak felvétel végett lakóhelyén a községi elöljáróságnál (polgármesteri hivatalban), helyi bizottság intézőjénél) kell jelentkeznie s a 40 fillér felvételi dí-

jat ugyanott kell lefizetnie.

Ennek fejében a központi igazgatóság tagsági könyvet küld neki. A tagsági díjakat a tagsági könyvben lévő postakártyaképzőntári befizetési lapokkal előre kell befizetni akármelyik postahivatalnál.

A tagsági díjat mindaddig fizetni kell, míg a tag a pénztárolt akármilyen címen nyugdíjat nem kap.

A nyugdíjcsoportbeli tag csak egy tagsági könyvet válthat.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfienyésztés
a törvényesen védett
Rákoshelyi baktériumölő
ulékli. Kapható és megrendelhető csak:
IFJ. AULICZYK OTTÓ
Budapest, VII., Dohány-utca 68. L.
Arak: Demjonnal az Budapest
3 6 8 15 lit.
3,80 7,20 9,30 16,80

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A fagyoszentek

idején még nagyobb figyelemmel halgatjuk a Meteorológiai Intézet rádiójelentéseit, melyek — sajnos — ezidén sokszor jeleztek talajmenti utófagyokat.

Utófagyolt akkor kell tartani, ha a levegő páratartalma oly csekély, hogy az csak 0 fok alatt válik ki dér alakjában. Általában nem kell félnünk utófagyoktól akkor, ha a talaj magas páratartalma miatt a harmatképződés erős, az időjárás esős és szeles. Nagyobb vízfelületek közelsége is elhárítja az utófagy veszélyét. Ezel szemben a tiszta, sötéték égbolt, a teljes táj fókózza a fagyveszélyt. A mélyebben fekvő területeken és a homoktalajon is könnyebben áll be a fagykár, mint a hegytetőn vagy a jól trágyázott, humuszos, nedves talajokon.

Fagy ellen szélesesedés időben nehezen égő, erős füstöt adó anyagokat egünk el. Erre a célra 25—25 méter távolságban gazt, trágyát, nyirkos szalmát, gallyat halmokba helyezünk s ezeket akkor gyújtjuk meg, mikor hajnalban +2 fokos esett a hőmérséklet. A sűrű füstöt gerjesztő anyagok elégetésével a levegő páratartalmát is emeljük.

Ha a fagy nem mutatkozik erősen, akkor öntözéssel is sikeresen védekezhetünk.

Kaliforniában egyszerű kis bádorgályhakat állítanak a gyümölcsösökbe és ezekkel megfelelő melegen tartják a levegőt.

Kisebb lejtésű helyeken a veszedelmet jelentő hideg levegőt árkokkal is elvezethetjük. Itt meg kell szüntetni minden olyan lehetőséget, melynek következtében a kertben a hideg levegő megrekedhet. Ezért fagyártás helyeken a lejtés irányában nem szabad élősvénnyel, falal a kertet körülvenni. Ha ilyenek már lennének, ezeket megfelelő áteresztéssel kell ellátni.

Szőlőt átoltani

ott, ahol a filloxerától tartani nem kell (homoktalajon), továbbá gyérites mellett fenntartott szőlőkben akkor szaktunk, ha a töké vázgyáskor rugós s így fát hoz, de nem terem, vagy akkor, ha a töké rossz, silány hort ad (például direkttermő). Oltunk akkor is, ha valamely értékebb fajtából kevés venyigét kapunk s ennek termését mielőbb élvezni óhajtjuk. Ilyen esetben a mi európai tökéink nyakába szaktunk oltani hasitékba ugyancsak európai simavesz-szöket, avagy május végéig zöld oltással beolthatunk zöld oltással is annak zöld hajtásába.

Hol a filloxerától nem kell tartani

nunk, ott tavasszal, április közepétől, május közepéig a hasitékba oltást, május közepétől június közepéig pedig a zöld oltást gyakoroljuk.

Az idősebb töké átoltását tökényakba, vagy tögyökérbe akként hajtjuk végre, hogy alkalmas tavaszi időjárás mellett a kijelölt tövék körülállunk, így a töké nyakához hozzáférünk. Most a gyökörtörzs felső részét mintegy 10—15 cm-rel a talaj felszínre alatt oltoval vagy, ha vastagabb, fűrészrel keretekben levágjuk s a levágás alatt 5—6 cm-nyire a tögyökér erősebb zsinnegel kötjük, hogy a tögyökér behatásánál az a kelleltén tovább ne hasadjon. Erre azután a tögyökér erősebb oltókére szobozban a közepén behasítjuk s a hasitékba egy kis keményfa-éket, vagy az oltókének erre a célra szolgáló vésszerű nyulványát toljuk be, hogy az oltóvésszót könnyen behelyezhessük a hasitékba. Az oltóvésszóból 2, esetleg 3 rugyas darabot vágunk s alsó rugye alatt kétoldala éket formálunk rajta, olyant, mint a kécskelb-oltásnál szaktunk. Fontos, hogy a rugy kifelé álljon. Az ék mintegy 3 cm. hosszú lehet. Az ék készített éket ezután úgy helyezik el a hasitékba, hogy a tögyökér és az oltóvésszó külső részei egy vonalba kerüljenek. Ezután az oltást erősebb zsinnegel szorosan átötjük s felül még papirosból vagy rongyból a tögyökér levágott végét egészen befodó kötet adunk rá, hogy homok vagy föld a hasitékba ne juthasson. Az oltást ezután a földdel egészen

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

A jó háziasszony holig tanul

Néhai való jó ósányaink bizonyára rossz néven vennék, ha olvassák ezeket a sorokat, hogy bizony, bizony ók nem voltak jó gazdasszonyok. Ma már külön tudomány a táplálkozás tudománya, amellyel orvosok ezrei foglalkoznak s állapítják meg, hogy mit főzzön a háziasszony, ha azt akarja, hogy családja egészséges, erős és munkaképes legyen. A legkisebb háztartást vezető gazdasszonyoknak is tisztában kell lennie ezzel, hogy mi az a fehérje, szénhidrát és vitamin, hogy étrendje összeállításánál ezek adagolásával tisztában legyen. De meg az sem mindegy ám, hogy a jó megválasztott ételféleket hogyan főzi meg a háziasszony. A régi gazdasszonyok pl. gondosan szedgették a huslevet tetején képződő habot, hogy a leves szép tisztaszinű legyen, mert nem tudták, hogy a legfontosabb tápanyagot vonják el ezzel belőle. A huslevet tetején forrás közben képződő hab ugyanis nem egyéb, mint a fővő husból kioldódott fehérje, amelyre a szervezetnek oly nagy szüksége van.

A tej forralásánál kioldódó fehérje a tetején képződő hártványban gyűlik össze. Ezért nem helyes forralás után a tej fölét leszedni, mert aki a fölét kapja, az tiszta fehérjét fogyaszt, aki pedig leszúrve issza a tejet, az teljesen fehérjementes táplálékot. Leghelyesebb tehát forralás közben párszor megkeverni a tejet, akkor a tetején nem képződik hártvány és az egész tejből egyenletesen keveredik el a fehérje.

Az emberi szervezetnek azonban nemcsak fehérjékre, hanem vitaminokra és ásványi sókra is szüksége van. Tudjuk, hogy legtöbb vitamin a zöldség- és főzelékekben, gyümölcsben van. A vitaminok nem nagyon bírák a melegítést, különösen pedig a hosszabb ideig tartó főzést, azért, amit lehet, nyersen fogyasztunk belőlük (reték, zöldpaprika, fiatal hagyma, saláta, torna, sárgarépa), amit pedig nyersen nem lehet megenni, minél kevesebb lében és rövidideig idő alatt főzzük meg. Azt a

Nagyobb és jobb minőségű termést biztosít a

Péti só

a bevált kiváló minőségű nitrogén műtrágya. Garantált 17% nitrogén és 50% mésztartalommal.

Gyártja: Péti Nitrogén Műtrágyagyártó Rt., Bpest, V., Nádor-u. 21.

betakarjuk s az oltóvésszót is felcsirkézzük, vakondtúrászerű halmocskákat huzva fölénk.

Apró jófánacsok

A lucerna és löhere kaszálásánál nem érdemes a teljes virágzást bevárni, hanem jobb valamivel korábban kaszálni, mert ezzel a második kaszálás hozamát növeljük. Igen sok esetben azért nem sikerül a lucernáról vagy löheréről kelő magtermést betakarítani, mert az első kaszálással megkésztünk.

A köles és mohar vetésével nem lebecsülendő talaj kivánnak. Utóbban mindinkább, mint másodterményt kstatjuk be e két növényt, a korai első takarmányok tarlóonvényeként. Még a szárazságra hajló talajokon és vidékeken is sikerül, a kettős termelésnek ez a módja. Ugy a köles, de még inkább a mohar kikélesése igen bizonytalan, ha a talaj sebes esők folytán megcserepekedik, ilyenkor feltétlenül szükséges a könnyű hengerről való hengerezés. Így a cserépet megőrítjük anélkül, hogy a csirában levő növényeket kifordítanánk helyükből.

Ha a szöszbükkönyvet zöldtakarmányozásra is használjuk, tanácsos ennek kaszálását és etetését még a teljes virágzás beállta előtt megkezdeni. Így a szarvasmarha jobban hozzászokik, nem okoz hasmenést és szivesebben eszik az állatok, mint ha még a teljes virágzás beállta előtt indítjuk meg annak etetését.

levet, amelyben a főzelék megfőtt, használjuk fel a rántás felolvasására, mert ebben vannak feloldva a főzelékféle legértékesebb sói.

Igen fontos tápértékek vannak a burgonyában, amely a fehérjén kívül vitamint és ásványi sókat is tartalmaz. Legértékesebb ásványi sói a héja alatti részben találhatók. Ezért a burgonyát legjobb megmosva, héjában megfőzni s csak azután hámozniuk le.

Szenhidrátfelek a cukor, kenyér, gabonafélék, hüvelyesek, amelyekből általában a legnagyobb mennyiséget fogyasztjuk. Nagyon egészséges a teljes őrlésű barna kenyér fogyasztása, mert a buza magva és héja igen sok fehérjét, vitamint és ásványi sőt tartalmaz.

Ha mindezekkel tisztában van a háziasszony, akkor gondja legyen rá, hogy heti étlapjának összeállításánál a fehérjék, vitaminok és szénhidrátok megfelelő arányban szerepeljenek.

Kánya Terézia.

Ételreceptek

Hajduleves. 5-6 darab kockára vágott burgonyát és fél fej összeapított vöröslagymát megpirítunk forró zsírban, felöntjük csontlével, megsozjuk, beletesszük petrezselyemzöldet és egy-két szeműt. Ha a burgonya megfőtt, átörjük az egészet és karikára vágott, főtt, füstölt kolbászára ötvé, adjuk fel az asztalra.

Tojáslepeny. 4-5 keményre főtt, apróra vágalt tojást összevegytünk 5 deka habosra kevert vajjal, fél darab beledarált zsemlyével, kevés apróra vágott zöldséggel, sóval és egy-két tojással és egynek a sárgájával, egy deci tejjel, sóval és kevés törött borsal. Vajjal jól kikent rántotta, vagy palacsintásütőben megsütjük és tálra borítva adjuk asztalra.

Kávékrém-torta. 6 tojás sárgáját 6 evőkanál kukorica-kivételével, beletesszük a 6 tojás kemény hajtját és 6 csapott kanál lisztet. Kisziroztól, killesztve tepsiben megsütjük, 3 lapha vajukat és a következő krémmel töltjük: 3 egész tojást 6 evőkanál kávéval és 6 kanál kukorica gőzön folytonos keverés közben kissé megsütjük, ugyancsak keverés közben langyosra hűtjük és beletesszük 20 deka vajut, meg egy kis vaníliás cukrot,

Kedvezmény a nikotin-rendelésnél

A Dohányjövédék értesítette a Gyümölcstermelők Országos Egyesületének összes tagyesületeit, valamint a jelentősebb gyümölcs- és szőlőtermelőkét, melyben a gazdák között németországi minőségű legálább 5 kg-ot kitevő nikotinmennyiség megrendelése esetén a nikotint dímentesen szállítja. Nem emel kifogást az ellen sem, hogy a szállítási költségeket és a felmerült adminisztrációs költségeket a GYOÉ tagyesületek a nikotin árához hozzászámálják. Utmutató füzeteket készíttél a beszállítással kapcsolatban.

Egyidejűleg közli, hogy a kifogástalan, ép állapotban lévő üres nikotinpalcokokat a budapesti-lágymányosi és a debreceni m. kir. dohánygyárakban visszaváltja. A visszaváltás bérmentesített küldeményeknél a dohánygyárakban a következők: 50 gr-os palackoknál darabonként 5 fillér, 100 gr-os 6 fillér, 250 gr-os 9 fillér, 500 gr-os 24 fillér, 1000 gr-os 39 fillér palackoknál 90 fillér.

A legelőre hajtást előzze meg bizonyos előkészítés. A táplálék változásának káros hatásait átídalhatjuk „rázott” etetéssel és azzal, hogy eleinte a legelő állatoknak estétnk szalmát is adunk. Fokozatosan szoktassuk hozzá őket a szabad levegő változó hőmérsékletéhez és a mozgáshoz. Ezért legjobb pár napig 1-2 órára, azután naponta mindig hosszabb és hosszabb ideig a szabadban tartani őket.

A répák egyelésére nagybórára májusban kerül a sor. Igyekezzünk idejében egyelni, hogy mielőbb a kelő tenyészterületet biztosítsuk fejlődő répa-palántáinknak. Csak ott tanácsos várni az egyelésre, ahol erősebb rovarok mutatkozik, bár az arzénes (például Arzola) szerekek már igen nagy biztonságval védekezhetünk a répaormányos ellen.

A méhek fontosságát a gyümölcstermelés terén úgy igazolta kísérleteileg egy amerikai gyümölcsfarmer, hogy az egyik alfaját a virágzás idején — a méhek távollátására — ritka töltszövettel vette körül. Ez a fa ebben az esztendőben összesen csak 8 gyümölcsöt hozott, míg a többi hasonló fáról 8—10 métermáza alatt szedett. Északamerika előrelátó gyümölcstermelői ezért minden hol gyümölcsösben legalább 1-1 méhcsaládot telepítenek.

ADÓNAPTÁR

Május 10., 15., 20. és 25. napjain a 48—240 pengőig terjedő forgalmiadó havi átalány egyhatod részét le kell róni bélyegegyekben délután 6 óráig.

Május 15-ig: 1. Az együttesen kezelt háztartások az 1936. év II. negyedére esedékes (általában kereseti, árszállati adó, jövedelem-, vagyoni-, ház-, földadó) részlete befizetésben.

2. A forgalmiadó készpénzben havonta fizetők előző havi forgalma után a forgalmiadó befizetésére a bevallási benyújtásával.

3. Az előző havi forgalom után a pénzügyi, forgalmiadó a bevallási iv beadásával befizetésben.

Május hó 25-én a negyedévenként vagy hosszabb időközökben készpénzfizetők részére a havi forgalmiadó-előleg befizetése lejár.

Nemzetközi Vásáron

NETTO SPRIC

gyümölcsfapernetező

működésben tekintse meg!

HIREK

Most így dalolok

*Fújja a szél rezgő nyárfa
Tesejét,
Beszorézták a legények
Elejét.
Ki bevédolt, szalag leng
Kalapjába;
Hej, a lányok de kacsingatnak
Rája.*

*Énnekem is szalag lobog
Fejemen,
A jó anyám sirdogál
Keservesen...
Ne sirj, anyám, Édesanyám
Zokogva:
Nem is legény, kiből nem lesz
Katona!*

KAPORNAKY GYULA (Szomoróc)

Volt egyszer...

*Volt egyszer egy igaz álmom:
Rózsák között írtam.
S hogy bolyongtam, minden rózsát
nyiladozni láttam.
Volamennyi felém hajlott
s én boldogan néstem,
A sok közül a legszebbet
szivem fölé tütem.*

*De a rózsza a keblemen
elhavadt, elszáradt.
Ugy sajnáltam s úgy sirattam
ez a rózsaszál.
Féldéremem s elmeséltem
anyámnak az álmot:
„Fejtsd meg, Anyám, jelent-e ez
nékem boldogságot?”*

*Igy szól anyóm: „Nézd, jó fiam,
Igaz lesz az álmod.
Nyíló rózsza hoz majd neked
egy kis boldogságot.
De a letrét, hervadt rózsza
egy bémátnak,
Ugy, lát, fiam napjaidban
könyök is fakadnak!”*

*Igaz lett a jóslat, Anyám,
boldog alig voltam.
A kereszt szüldőt máris,
fáradtan lerogytam.
Meggyötörve bémáttál
nyugalomért esdek:
„Anyám, kérlek, jövedél meg,
még mennyi szenvedek!”*

MÁRTON ANTAL (Somogyvár)

Eltemették Fuad királyt. Egyiptom elhunyt uralkodóját, Fuad királyt, nagy gyászpompával temették el április 29-én. A temetésre több százezer ember érkezett Kairóba és óriási tömeg lepte el az Abdein-palota környékét. A koporsót ágyutalpra helyezték s a gyásmenet fölött három repülőraj keringett. Az új királyt, Farukot, aki csak május 5-én érkezett meg székelyháza Londomból, a miniszterelnök és Mohamed Ali herceg képviselték atyja temetésén. Fuad király holttestét az Alrifás-meceben helyezték el. A mecset belsejében a király koporsóját a királyné és négy leánya várta, akiknek jelenlétében eresztették le a sírba. Horthy Miklós kormányzó nemzeti színű sziklagóló ékesített koszorút tettetett Fuad király koporsójára és háromnapos hivatalos gyászra rendelt el az országban.

A debreceni buzaminőségi bemutató.

Hirt adunk már arról, hogy a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a debreceni és békéscsabai mezőgazdasági végzettségű államosokkal karöltve május hó 17-21. napjain buzaminőségi bemutatót rendez Debrecenben. A bemutató céljára 610 tiszántúli 1935. évi termésű buzaminót gyűjtöttek össze a bemutató rendező intézmények. A megnyitás napján Debrecenben, a Déri Múzeum előud-terében délután fél 6 órakor elkezdődött rendeznek, melynek során a minőségi buzatermesztés jelentőségéről, a buza minőségi vizsgálatok fontosságáról, a miniszterrel folytatott érdekes és értékes előadással.

Filléres gyorsvonatok. A m. kir. Államvasutak igazgatósága május hó 10-én, vasárnap a következő filléres gyorsvonatokat indítja:

1. **Budapestről—Sopronba.** A menettérítéi jegy ára Sopronba 5 P, Győrbe 8.30 P. 2. **Budapestről—Sátoraljaújtelepre.** A menettérítéi jegy ára Miskolcra 4, Szerencs, Sárospatak és Sátoraljaújtelepre 5.30 P. 3. **Budapestről Nyíregyházára.** A menettérítéi jegy ára Debrecenre 4.70 pengő, Nyíregyházára 5.40 P.

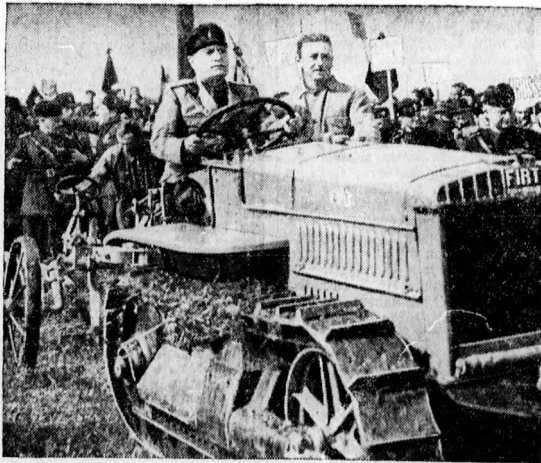
Több száz méter távolságra vitt el egy escesemót a vihar. Egy asszony Missisippi állam Tupelo nevű városkájában (Amerika) a kertben hagyta kilencéves fiát egyedül. Hirtelen heves forrásgörgő kerekedett. Az anya rémülten rohant a kertbe, ahol gyermekeinek csak hűlt helyét találta. Később a városi kórházban lettek meg a escesemót. A vihar felkapta és több száz méter távolságra az utcán tette le, ahol egy rendőr vette fel és bevitte a kórházba. A lánykának kisebb zúzódásokon kívül semmi baja sem történt.

Május 8-án nyílik meg a Nemzetközi Vásár. Pénteken, május 8-án nyílik meg a Budapesti Nemzetközi Vásár és tart 18-ig. A kiállásra az érdeklődők felárú jeggyel utazhatnak fel a fővárosba. Az eddigieknél sokkal nagyobb arányúnak ígérkező nemzetközi vásárra az idegenek özönlése máris megindult s a jelek szerint a beföldi látogatók száma is hatalmasan emelkedni fog.

Halálzás. Lehotsky Pál földbirtokos, községi közgálym, a tótkomlósi Kisbirtokos Szövetség alelnöke és az ottani evangélikus egyház presbiteré, 58 éves korában elhunyt. Lehotsky Andris tótkomlósi birtokos, volt csemegényi úti elhunytan öléstestvér gyászol. A gyász hírt észinte fájdalommal közölik, mert Lehotsky Pál a tótkomlósi gazdatiszadalmi mozgalomban mindig komoly szerepet töltött be és nemcsak példadásival másokat is haladásra ösztönzött. Fiát a magyar-német gazdasági csereakció kezdetén, ezéltől mázsi évétől kezdve külföldre, hogy az ott szerzett tapasztalatokat a szülői gazdaság hasznára fordíthassa. Gyámoltója volt a község munkásnépének is és ebben is előjár, mert a nehéz gazdasági viszonyokra való tekintettel aránylag mindig több munkást foglalkoztatott, mint amennyire szükség lett volna. Emelket kegyelettel fogjuk megőrizni.

A kalocsai paprikatermelők az értékesítés állami ellenőrzése mellett

A Kalocsavideki Fűszerpaprika Termelők Szövetsége közgyűlésén Gerényi Jakab ny. miniszteri tanácsos, a szövetség eddigi elnöke lemondott, helyébe vitéz Ujváry Géza főmérnököt választották meg. Szentjóbby Staud Elemér dr. kamarai elnök előadásában a paprikatermesztés ügyét tárgyalta. A 3142 fogasított tag közül 2352 az államilag ellenőrzött értékesítés mellett foglalódást.

Mussolini traktorettel kijelöli egy új telepés város piactereit.

Arab közmondások

Ki magának tanácsot, elől látja magát a tükrében; aki barátait tanácskozik, több tükrözött saját hátát is látja. — Közel tartsd a kutyaéd, ha farkasnal vagy vendég. — Egy kézbe két tők be nem fér. — Egy sírban megfér két, egy házban ritkán. — Két oroszliának egy érdem nem elég. — Királyok az Isten árnyékai, királyok árnyékai a vitézek. — Állatot kantárnál, embert szavánál fogják. — A buta nyelve nyílt szivben lakik, a bölcsé bezárt szivben. — A vitéz próbája a har, a bölcsé a harag. — Tevének nem teher a pupja. — Atyák erkölcsé a gyermekek legszebb öröksége. — Ujportéka, régi barát a legjobbak. — Légy hasonló a csillaghoz; a legmagasabb legul félénk a tóban. — A szél nem mindig úgy fúj, ahogy a hajók kívánják. — Ne felejtse el a halált; ő téged el nem felejt. — A hegyeket is átéli a sors. — Menj a tyukokkal aludni s kejl fel a kakasnal. — Ki varjú után igazodik, dögre le. — Bagoly után mégy; omladékra találsz.

Méhészeti tanfolyamok Gödöllőn

A földművelésügyi miniszterium Gödöllőn, az ottani méhészeti gazdaságban tartja a részére június 2-19. és június 30-ig július 17-ig, nők részére július 20-10 augusztus 6-ig egy-egy 18 napos, a haladók részére pedig június 22-10 23-ig és június 20-10 27-ig egy-kétnapos méhészeti tanfolyamot tartat. A tanfolyamra jelentkezők 2 pengő ökmány-hélyezéket ellátott kérvényeiket, erkölcsi bizonyítványt csatolással, a földművelésügyi miniszterhez címzve a Gödöllő m. kir. Méhészeti Gazdaság vezetőségéhez minél előbb nyújtsák be.

A tanfolyamra felvett hallgatók díjtalan oktatásban és elszállásolásban részesülnek, az egész napi élelmiszerrel pedig (reggeli, ebéd, vacsora) napi 2 pengő, összesen 36 pengő tartoznak a tanfolyam kezdetekor, egy összegben, a gazdaság pénztárába előre lefizetni.

Huszonkét kaszárkészesztet a debreceni ügyésség fogházába szállítottak.

A debreceni rendőrség április 30-án őrizetbe vette Javorszky Gyulát és Riskó Györgyöt, a debreceni kaszárkészesztet szervezet két vezetőjét. A Tiszántúli több községében összefogott kaszárkészesztetek közül huszonkettőt beszállítottak a debreceni ügyésség fogházába. Baján a csendőrség a kaszárkészesztet mozgalom vezetőjét: Böszörményi Zoltánt letartóztatta.

Nem kell több fitestvér

Házilasszony a konyhába ülés bakához: — Szóval magá a Zsuzsi bátyja?... Aztán vannak-e még többben is fitestvérek? — Dolcsen, azt szeretném én látni — szólja el magát a baka.

A miniszterelnök az újságírói hivataláról. A Budapesti Gyógyhelyi Bizottság meghívására mintegy hetven külföldi tekintélyes írő idők Budapestben. Ezeket a külföldi újságírókat Gámbó Gyula miniszterelnök május 5-én kihallgatásban fogadta, amikor is *Köszönhar* volt bulgár miniszter, Fozserkesztő üdvözölte előrendkívül meleg szavakkal. Az üdvözölés beszéde válaszul, a miniszterelnök ugyanolyan melegséggel felelt s beszédeiben kifejtette, mennyire nagyrabecsüli az újságíró társadalmát. Nézte szerint az újságíró társadalmának legfőbb kötelessége, hogy a nemzeteket egymással megismeresse. A maga részéről az újságírárt nagyon nemes foglalkozásnak tartja.

A vámöréltéi díj megállapítása.

Az Arlemén Bizottság hosszabb idő óta vizsgálja az adatokat a vámalmok részleteinek megállapítására, hogy így módon határozzák meg a vámöréltéi díjakat, illetőleg döntsenek a tekintetben, hogy leszállítandó-e a mai 12 százalékos vámöréltéi díj, vagy sem. Az Arlemén Bizottság döntésével előreláthatólag megvárja az idei termelési eredmények, amely után következtetni lehet az elővidő gazdasági év gabonáira.

Aspanyolországi zavargások. A spanyol kommunista hájárta a templomok és szerzetesrendek ellen tovább tart. Egyedül Madridban 5 templom áll lángokban és felgyújtott zenekivül még több szerzetesrendek állt fenntartott iskolát is. A kommunisták azt a hirt terjesztették, hogy a szerzetesek megérkeztek a hozzájuk járó gyermekekért és a felzárkóztató tömeg erre felgyújtotta az iskolákat.

Olcsóbb lett a kenyér. A Budapesti Szűk Ipartestület Fuzeska Ede elnöke alatt legutóbbi ülésén elhatározta, hogy az időközben beállt lisztárleszállás miatt a kenyér helyett a főváros és a környék területén két fillérről leszállítja, úgyhogy a kenyérfajta ára a minőség szerint 32-34 fillér lesz.

Jó hangszereken játszanak a legnagyobb élvezet. Elsőrangú, igazán olcsón Reményi országos híru hangszerelepen vásárolhat: Budapest, VI/15., Király-u. 53-60. Kérjen díjmentes II. számú árjegyzéket, abból választhat.

Legkisebb napszámhárek két fehérmegyei járásban

A földművelésügyi miniszter elrendelte Fejér vármegye adonyi és sárbogárdi járásában a legkisebb napszámhárek megállapítását. A rendelet értelmében mindkét járás munkabérmegállapító bizottsága összeült és a járás egész területére szóló érvényűen a következőképpen állapította meg az alábbi legkisebb napszámhárek:

I. Adonyi járás.	L e g k i s e b b n a p s z á m h á r e k		
	I.	II.	III.
Ápr. 1-30.	1.20 P.	1.-P	0.60 P.
Máj. 1-31.	1.50 P.	1.20 P.	0.70 P.
Jún. 1-30.	1.60 P.	1.30 P.	0.80 P.
Júl. 1-31.	2.-P	1.40 P.	1.-P
Aug. 1-31.	1.40 P.	1.30 P.	0.80 P.
Szept. 1-30.	1.40 P.	1.20 P.	0.70 P.
Okt. 1-31.	1.50 P.	1.20 P.	0.60 P.
Nov. 1-30.	1.20 P.	1.-P	0.50 P.
Dec. 1-31.	1.-P	0.80 P.	0.50 P.

II. Sárbogárdi járás.	L e g k i s e b b n a p s z á m h á r e k		
	I.	II.	III.
Ápr. 1-30.	1.40 P.	1.20 P.	0.60 P.
Máj. 1-31.	1.50 P.	1.30 P.	0.70 P.
Jún. 1-30.	1.60 P.	1.20 P.	0.80 P.
Júl. 1-31.	2.-P	1.40 P.	1.-P
Aug. 1-31.	1.40 P.	1.30 P.	0.80 P.
Szept. 1-30.	1.40 P.	1.20 P.	0.70 P.
Okt. 1-31.	1.50 P.	1.20 P.	0.60 P.
Nov. 1-30.	1.20 P.	1.-P	0.50 P.
Dec. 1-31.	1.-P	0.80 P.	0.50 P.

Az első csoportba a teljes munkabéris férfiak, a második csoportba a nem teljes munkabéris férfiak és a nők, a harmadik csoportba mindkét nemű gyermekök tartoznak. Munkaidő napfénytől kezdve napnyugtáig a szokásban lévő plénekkelt megszokva.

Az OFB működése számokban

Az Országos Földbírók-továbbképző Bizottság megalakulása, vagyis 1921. évi június hó 20-ika óta, 1936. évi január hó 1-ig megvalósított eljárás volt 3213 község határában. Ennek során igénybevetették a megválasztott ítéletek szerint összesen 938.653 hold 1254 négyzetölb, még pedig 501.417 hold 86 négyzetölb megválasztás és 437.236 hold 1168 négyzetölb vagyonváltásba átvétel útján.

Földármérésért íránt 1725 kérvényt adtak be. Ebből a bíróság tárgyalásra kiadott 1479 beadványt. Ez ügyekből keletkezett 898 első, 891 másodfokú (ezekből az 1935. év folyamán 5 első és 36 másodfokú), tehát jogerős ítélet. Az elsőfokú ítéletek közül az ármérésért íránt előterjesztett kérelmet elutasította 142 ítélet, ármérésért mondtótt ki 75 ítélet.

A 11.070/1934. M. E. számú rendelet 10. §-a alapján az 1935. év folyamán 1808 házhelyármérésért íránt elutasított kérelmet adtak be 743 községből. Viszszavontak 1, a bíróság a pénzügyi hatóságokhoz áttett 102, elutasított 43, tárgyalásra kiadott 585 kérelmet; az eljárás megszűntette 11, mellőzte 1 kérelemre nézve. Az 1935. év folyamán 299 községre nézve keletkezett 340 elsőfokú ítélet, 83 községet érdeklő 83 másodfokú — tehát jogerős — ítélet. Az előkészítő eljárás folyamatában van még 286 községre nézve.

Az 1935. év folyamán a pénzügyi igazgatóság új földármérésért kért 470 községet érdeklő 550 esetben. Folyamatban van az eljárás 375 községet érdeklő ügyben. Az 1933. évi XVIII. t.c. alapján az 1935. év folyamán a kishasznóbérek újabb megállapítását kérték 11 községtől; 4 ügy ítélettel, 3 egységgel nyert elintéztést.

TANÁCSADÓ

Kérjük azokat az igen tisztelt olvasóinkat, akiknek sürgős válaszlára van szükségük; mellékeljenek levelükhöz 30 filléres válaszlehet, hogy levélben adhasunk meg az utbaigazítást. Természetesen azok is kapnak választ, akik nem küldenek bélyeget, de ebben az esetben hosszabb ideig várniuk kell, amíg a lap hasábjain a válasz megjelenjen.

Kérdés: Hány év a közbirtokosági ingatlan törvényes elbirtoklási ideje? (M. I., Szentkúszmadsziban). — **Felelet:** Az elbirtoklás törvényes ideje 32 év.

Kérdés: 1. Szabad-e a szomszédomnak telkem határára bontófalat emelni, s ezzel a napot a telkemről elzárni? 2. Milyen távollására kell a gyümölcsfákra a szomszédot ültetni? 3. Hová kell fordulni orvoslásért, ha a szomszéd az én telkemre lette a kerítést? 4. Szomszédom a telkemről hordott el földet kertjének feltöltéshez. Mi a teendő, ha a földet a felszólítás ellenére sem hordta vissza? (Cs. G., Kertész, Győr). — **Felelet:** 1. Teljes mindenki szabad körkörükhathet. 2. A gyümölcsfákat úgy kell ültetni, hogy annak ágai a szomszédba át ne hajoljanak, mert a szomszéd felszólításra az átható ágakat le kell vágni. Ha ezt nem teszi, a szomszéd az átható ágakat levághatja és megfektethatja. 3. és 4. Forduljon a bírósághoz.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Sz. B. Etes. Kérdésével forduljon közvetlenül a Keszéhségi Gazdasági Akadémiára Igazgatóságához, ahonnan a szükséges felvilágosításokat meg fogja kapni. — Cs. I., Tiszab. A kért szakszövegek csak II. és III. kötetbe kaphatók, egyenként 5-5 pengőért, amelyhez kötetenként 30 fillér portóköltség járul. Megrendelőnek kiadónálvalatunkban is, a pénz előzetes beküldése mellett. — T. F., Tápionajor. Tájékoztatójának nyárka berakodott szomszédosodott a szürke „Globus” pasztával távolították a legelső nyelven. — 6114. sz. előzetes. A M. hadirokoltant a rokantidjunkt a M.

kir. Központi Tiltményhivatalától" (Budapest, I., Pázmány-u. 1.) kapják. Vitéz Somogyvári Gyula országgyűlési képviselő címe: Budapest, I., Lánchíd-u. 23.

K. J., Garé. A maionelencsók felvétele a m. kir. pénzügyminiszteriumhoz tartozik (Budapest, I., Szentháromszög 5.). Az erre vonatkozó ügyek jelenleg elődjára a IX. b. osztályon Thillmann István miniszteri titkár. — K. L., Árpás. Magyarországon jelenleg egy textiliparisokla működik, három tagozattal. Az első 3 éves. Ide azokat veszik fel, akik négyzetméterű végzettség rendelkezésben. Előnyben részesülnek, akiknek gyári gyakorlatuk van. Tandija évi 80 pengő. Beiratkozást és egyéb köllések pedig 10 pengőért tesznek ki. A második tagozat 1 éves. Ide csak érettségivel és 1 éves gyári gyakorlattal rendelkezőket vesznek fel. Tandija 180, beiratkozást és egyéb köllés 10 pengő. A harmadik köllésűző és hurkolóközp. Három éves és a köllések megegyeznek a legelsővel. Az iskola címe: Budapest, m. kir. Textilipari Iskola, Újpest, Horthy Miklós-u. 26. — Sz. J. Vanyar. Tájékoztatóra közöli, hogy az új ponyvára m-ként 3-5 pengő között mozog. A használt köllésponyóséggel pedig átlag 2 pengő. Ponyvagyártó Budapesti Textilgyár, Klinger Henrik Rt., Budapest, Wekerle Sándor-u. 11.; Forgács Máttyás, Budapest, V. Nádor-u. 29.; Magyar Kender-, Len- és Jutaipari Rt., Budapest, V. Wekerle Sándor-u. 8.

Négy budapesti piactól kaptak az östermelők

A főváros közelmelzési szakbizottsága az elmúlt héten ült tartott és döntött az östermelőknek nyílt piacton való árulása ügyében. Eddig ugyanis az östermelők is csak a nagyvárosoknak előírásítottak termékeket. Az östermelők azt javasolta, hogy az östermelők engedély adassék arra, hogy a Ferdiánd-terti piacton, Kőbánya a Mészáros-terti piacton, tovább Óbudán a Kőrös-utuban és végül Budán a Budaörs-utuban lévő piacton árulhassanak. A szakbizottság az ügyosztály előterjesztését elfogadta.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.
nem fehér csizmának van gyűlölet (a=U)
(Beküldte Nagy M. János Karcaoról.)

2. Szórejtvény.
tör (z=g)
fém (r=g)
(Beküldte ifj. Nagy András Lebényből.)

3. Szórejtvény.
közélekt (a=O)
P
(Beküldte Horváth Sándor Csökölgyből.)

A rejtvények megfejtését a 22-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül oktevenként juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtőket névnt névnt munkánk közöli.

A 18-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: Hármashatár. 2. Szórejtvény: Győtrelem. 3. Szórejtvény: Tintahal.

Megfejtették: Ifj. Nagy András, Nagy M. János, Vezér Emil, Kutnyánszky Géza, Kún Mihály, Günther Ferenc, László Irénke, Kerék András, Szilágyi László, Bagotai János, Kölls Gyula.

Jutalomkönyvet nyertek: Ifj. Kún Mihály (Földes) és Ifj. Nagy András (Lebény).

A 17-ik számban közölt rejtvények megfejtése a megfejtők és nyertesek névsorával együtt 30-ik héten közöljük.

MINDEN ÚJ ELŐFIZETŐ a falusi polgár táborát erősíti!

A CELLIA

KIS REGÉNY — ANGOLBÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ

(6) A doktor felállt helyéről: — Hát bizony, — jegyezte meg, — az ilyen viták bizony manap mindennaposak az apák és fiuk között. De azért még nem dobják el maguktól az életet, meglelt kora urak, kedves barátom

— Igen, ez az érthetetlen! — szölt közbe Billings rendőrmester is.

Az orvos szeme megvillant.

— No mindegy, — mondotta és a kalapja után nyúlt, — majd a vizsgálat során akár talán az öreg urnak valami feljegyzése, ami világszágórt derít erre a rejtélyes ügyre. Östermer ut, azt hiszem, itt az ideje, hogy bemerjünk a rendőrállomásra s megírjuk a jelentéseinket. A vizsgálóbíró reggelre itt lesz...

— Igen, igen! — készülődött Billings is.

— Ön velünk tart? — fordult most a doktor a fiatal Hapgoodhoz, friss érdeklődéssel, — vagy itthon marad, a halott mellett?

Hartley Hapgood riadtan nézett körül. A pillantása akaratlanul a keresztet fevett, felkötött állal.

— Nem, — én, — izé, — nem, nem maradok itt! Kinözöm a kéziáskámát a kocsiból és szobát nyitoktó észkákra a „Vörös Ország”-ban. Zárjuk le a lakást, a kulcsot átadom önöknek, östermer ut, ugy sem szándékom visszajönni ide, amíg le nem folyik a vizsgálat.

— Helyes, én is jobb szeretem így! — bólintott Billings, — legalább a vizsgálóbíró érintetlen épségben talál mindent.

VIII. FEJEZET

Tréfa a cellafolyosón

Lezárták a lakást és elindultak a rendőrállomás felé a vakosítottben.

Farrar doktor előrement, a fiatalember és a rendőrmester kissé hátramaradtak. Egyikük sem beszélt egy szót sem a rövid ut alatt. A rendőrállomás kis, vörös téglapüleet volt, a Piac-ter sarkán. Billings östermer bevezette a doktort és Hapgoodot a belső szobába.

— Nos, uraim, — szölt az östermer, — most már helyben is vagyunk! Örülök, hogy olyan hamar megjött ön is, doktor ur. Smith főorvos utat nehezített munka lett volna kimozdítani hazulról... Igazán úgy meg nálunk minden, mint a karikacsapás.

Az orvos bólintott, aztán leült az íróasztal mellé, papirt vet elő, a fiatal Hapgoodot ceruzát kért, — miközben átpatogatta vele valamennyi zsebét — és írni kezdett. Az östermer is hozzálátott, hogy a jelentést megírja. Eközben Harley Hapgood, reszkető kezekkel cigarettára gyujtott.

Az orvos végzett hamarabb. Fejébe csapta a kalapját és átadta a hivatalos írást Billings östermernek.

— Kedves östermer ut, — mondotta aztán, — kimehetnének a hátsó ajtón? Nem akarok a felépőncn távozni, mert ha meglátnák itte a téren, legalább százan, mindenféle kíváncsi kérdéssel fognak gyöztörni.

— Hogyne, kérem. Tessék, erre ezen az ajtón át, a cellák mellett végig, ott van egy kis ajtó, ahol minden feltűnés nélkül kijuthat a hátsó mellékutára.

Billings östermer előrement és mutatta az utat. A doktor követte a mutatót nem bucsuzott el Hapgoodtól, a fiatalember is a nyomukba szegődött.

— Minden cellánk üres, — magyarázta mosolygva menetközben a rendőrmester. — Svinwood Anglia legrendesebb és legtisztábbabb városa.

A kis folyosó egyik oldalán három nehéz vasajtó volt: a három cella ajtaja. Szélesen ki volt tárva mind a három, mert ilyenkor, ha nem akart lakójuk, rendszerint állandóan szellőztetni szokták a cellákat.

Farrar doktor hirtelen megtorpan. Karonfogta a mellette haladó Hapgoodot s megállt vele az egyik kiftári cellaajtó ásitó szája mellett:

— Látom már belülről ilyen cella valaha? — kérdezte vidáman. — Nagyon érdekes látvány.

Harley Hapgood érdeklődő kíváncsisággal nézett körül, majd belépett a nyitott cellaajtón:

— Nem még, soha életemben. De mondhatom...

E pillanatban az orvos erőteljesen hátráltozott, úgy, hogy a fiatalember belgútt a cella tulsó oldalára. Úgyanekkor a doktor hirtelen bevágta utána a nehéz vasajtót, amelynek modern, önműködő zárja hangosan kattant egyet. Harley Hapgood fogly volt a rendőri őrzéses cellában.

— Nos, most Ön van soron, barátja az éretnyék, — kiáltotta diadalmasan az orvos s lesz rá ideje bőven azon tudni, hogy miért került ide.

IX. FEJEZET

Gyilkos a cellában

Harley Hapgood tehetetlenül, megsemmisülten roskadt a lezárt cella picorsére. Levegő után kapkodott.

Billings östermer, aki az utat mutatta, már jócskán előrehaladt a cellafolyosó lámpásával. A pillanatok alatt lejósztódo izgalmas jelenet idején már teljesen tulsó végén állott. Most aztán érthető csodálkozással és lelkenzedettséttel vissza a lezárt cellához, hogy megtudja, mi történt.

(Folytatjuk)

Arany-ezüst beváltás a legmagasabb napi áron

Szigeti Nándor és Fia ékszerész
Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

Tánadás a határ ellen...

Ragyog a tavaszi égbolt,
mosolyog a nap.
A falu mint zsongó méhkas,
melyben sokan vannak lakók:
zug, morajlik és egyszer mint kas száján a dongók,
megereszt a faluvégi, futszelli
előtt szája és tánadás indul az atmből ébredező határ ellen.

Tánadás? ... Igen!
Kik tánadók?
A föld, az élet harcos katona,
bronzarcú véreim: parasztok.

Arcukon még ott sötétlén a csodás szürke fölté,
mely föl a téli gond
ekékének kanyargós barázdái rónak
szomorú vonásokat.

Tenyérükben még láthatni a tavalyi ékszarv és a száraz göröngyön táncoló kanyargókat nyomát.

Mégis most, mint elbűvölt kincseskörök,
elszántan újra nekifogok rozsás szerszámokkal hasítani, vénsi
a hüllen, de mégis kedves föld
sok évezres rónkos kérégt,
hogy kilényszerítsék,
heressék beléle a nélkülözhetetlen mindent:
az életet!

CSONGRÁDI SÁNDOR (Komádi)

